

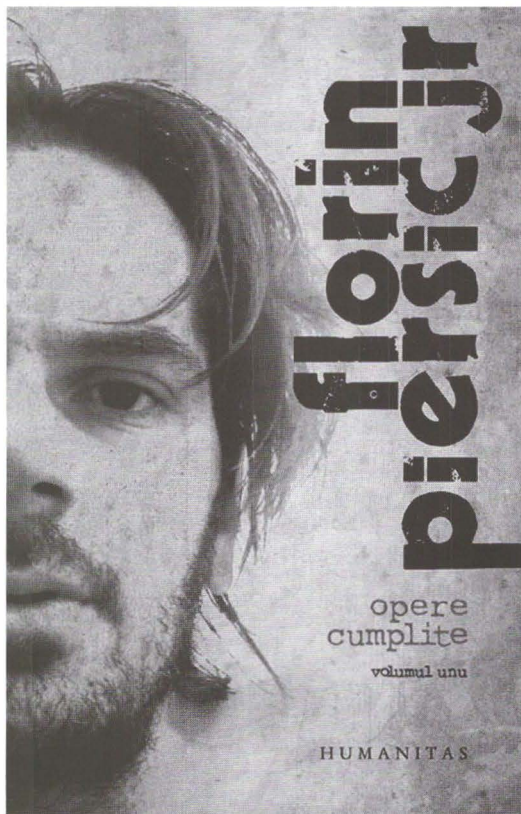
În peste 900 de pagini, sunt periodizați, analizați, definiți în concise „profiluri”, semnalati în „dicționare” generoase sau indexați alfabetic, 1113 autori (dacă n-am greșit număratoarea!), aspirându-se parcă la o cuprindere imposibilă a tot ce a fost text dramatic tipărit sau înscenat. O aspirație ce viza imposibilul (unii autori ca Dimitrie Stelaru, Petre Țuțea, Emil Ivănescu, poate și alții, nefind în index). În ce mă privește, sunt sigur că, de câte ori voi avea nevoie, voi reveni la paginile acestei „istorii”, în care am găsit pe câtă lectură avizată, pe atâta meditație critică.

Mircea MORARIU

Calapodul

Nu am fost niciodată atât de ipocrit încât să nu recunosc că mi s-a întâmplat să mă uit preț de câteva minute la emisiuni de televiziune precum *Surprize, surprize, Iartă-mă, Din dragoste* ori altele asemenea. Și unui critic de teatru i se mai întâmplă să se joace cu telecomanda televizorului și să mai zăbovească zece-cincisprezece minute în compania unei telenovele, iar când serialul cu pricina e o producție românească, interesul profesional îl determină pe critic să îi acorde fie și un minimum de atenție. Și aceasta pentru că în distribuții apar tot mai frecvent actori importanți, actori mari, actori adevărați, amestecați cu amatori, cu ambuscați, cu fete siliconate și cu băieți al căror merit e doar acela de a frecventa cu asiduitate sălile de fitness. Nu fac parte dintre „talibanii” ce cred că un actor în lege nu are ce căuta în asemenea producții. Nu trăiesc pe altă lume, știu care sunt salariile din teatre, înțeleg că veniturile mai trebuie suplimentate. Dacă sunt deranjat de ceva, e să văd că un actor bun își dă toată silința să fie prost, că nu face nimic spre a transmite o câtine din profesionalismul său amatorilor ce îl înconjoară, ba chiar se lasă absorbit de aceștia. Am toată considerația, bunăoară, pentru Carmen Tănase, o „veterană” a telenovelor autohtone, care nu se leapădă de talent, de rigoare, de profesiune atunci când părăsește cabina de la „Odeon”, ci le ia cu dânsa și pe platourile de la Buftea, și în studiourile de la Acasă TV.

Criticii literari, se vede treaba mai înțelepți și mai îngăduitori decât cei teatrali, nu s-au scandalizat foarte tare

când Mircea Cărtărescu a început să publice istorioare glazurate în *Elle* și nu au consemnat „decesul literar al scriitorului” atunci când acesta le-a adunat în volumașul de mare succes *De ce iubim femeile*. Andrei Pleșu, Horia-Roman Patapievici, Florin Iaru, George Cușnarencu, Horia Gârbea ori Răzvan Petrescu au scris, fără a fi puși la zid de nimeni, în ceea ce se cheamă reviste *glossy*, iar în pofida acestui „păcat”, unii dintre ei și-au aflat locul în recenta și atât de selectiva *Istorie critică a literaturii române* a lui Nicolae Manolescu. Iar mai tânărul critic Marius Chivu socotește că astfel de scrieri pot duce la revitalizarea genului scurt. Probabil.

Dacă mai trăgeam cu ochiul la *Surprise* ori îmi mai cheltuiam timpul cu televiziunile, recunosc că nu îmi dau banii de bugetar, totuși relativ bine plătit, pe revistele *glossy*. Mă mulțumesc să le mai răsfoiesc într-o doară în magazinele de presă tot mai elegante și mai civilizate, ori să le privesc copertele nu doar lucitoare, adesea chiar bine făcute, în vitrinele chioșcurilor de ziare din perimetrul stațiilor de tramvai. Dar am citit *De ce iubim femeile*, tot la fel cum am făcut și cu recentul ***Opere cumplite – volumul unu*** de Florin Piersic jr., apărut în vara anului 2009 la Editura *Humanitas*. Volum ce reunește vreo cincizeci de povești și povestioare, multe publicate de binecunoscutul actor în reviste mai mult ori mai puțin *glossy*, precum *Eva*, *Max* sau *24FUN*, altele inedite.

Când în urmă cu câțiva ani l-am văzut pe Florin Piersic jr. în *one man show-ul Sex, Drugs&Rock'roll* la Teatrul *Luni* de la *Green Hours*, care i-a adus un Premiu UNITER de interpretare, dar și o promisiune (neonorată) de a-l juca pe Hamlet, am apreciat nu doar calitățile actricești ori regizorale, ci și pe cele de traducător ale protagonistului. Niciun cuvânt din versiunea găsită pentru textul lui Eric Bogassian nu era nelalocul lui, chiar și vorbele mai puțin „academice” erau „de acolo”. Nu-i deranjau nici măcar pe pudibonzii de profesie. Mi s-a părut cât se poate de limpede că tânărul Piersic e un perfect cunoscător al registrelor și legilor oralității, al regulilor monologului dramatic, în fine că are condei.

Citind *Opere cumplite – volumul unu*, am remarcat exact același lucru: capacitatea autorului de a se juca în chip și fel pe claviatura oralității, de a găsi nota potrivită, de a identifica diezii și bemolii necesari. De a crea iluzia că transcrie un text ce tocmai se naște, ce tocmai e rostit. Există o oralitate specifică snobilor ori îmbogățiților peste noapte, „robilor” din multinaționale, parcă dornici să compenseze „ținuta formală” din orele de muncă asiduă printr-un limbaj căutat neglijent. Există un specific individualizat al mitocanilor organizați și ei pe căprării, specific individualizat în funcție de zona în care „activează” mitocanul, există un specific al agramaților pur sânge, diferit de cel caracteristic celor ce fac ori se joacă de-a agramații, o modalitate anume a parveniților cu costume de firmă, cu celulare de ultimă oră și o alta a celor ce „rad” caviar cu polonicul. Există, de asemenea, o anume teatralitate a limbajului lor, o teatralitate a cotidianului la care e extrem de sensibil Florin Piersic jr. E o teatralitate care dă în clocot și care mie mi se pare că parcă ar vrea să țâșnească dintre pagini de carte spre a-și afla loc pe scenă. E sigur că din acest punct de vedere textele lui Florin Piersic jr. sunt fără cusur.

Deși de dimensiuni diferite, impuse de formatul revistei pentru care au fost scrise, prozele ori miniprozele lui Florin Piersic jr. au o anumită egalitate cu ele însele. Nu înseamnă că nu ar fi unele care ies în evidență. Mie mi-au reținut atenția *regele junglei*, *băiat de tătuț de tătuț*, subtil-ionesciana *plastic*, savuroasa *eu, supremul*. Merită, desigur, menționi aparte acele texte care își extrag seva din lumea spectacolului și a jargonului anglicizant aferent. Mă gândesc la

the copywriter, the producer, the scriptwriter, the director, the actor. Dar mai cu seamă la treizeci patruzeci de dolari.

Se poate că citite la intervale regulate, dictate de frecvența apariției publicației unde urmau să apară, textele lui Florin Piersic jr. să determine un interes de lectură mereu reînnoit. Dar parcurse una după alta, prozele ori miniprozele actorului își devoalează repede formula, calapodul, caracterul lor de produs manufacturier. Care numai calitate nu poate fi socotită. Tocmai de aceea, dacă vrea să fie socotit scriitor în lege, Florin Piersic jr. va trebui să se exerseze și în alte genuri, și în alte stiluri, și în alte registre. Căci pericolul manierizării e evident. Totul e să nu tindă și el să dea în clocot.

Florin Piersic jr., *Opere cumplite – volumul unu*, Editura Humanitas, București, 2009.

Crenguța MANEA

Transferuri teatrale

Încerc să-mi mărturisesc subiectivitatea de la bun început. Iubesc cuvintele ca pe oameni; îmi plac edițiile bilingve, așa cum îmi plac dicționarele; pe de o parte lasă un spațiu nesfârșit căutărilor, jocurilor în interiorul familiilor de cuvinte, în câmpurile semantice ale diferitelor trimiteri, iar, pe de altă parte, există o mare atracție în a reveni inepuizabil la o serie de echivalențe lexicale care provoacă imaginația.

De aceea, am citit cu delicii volumul *Teatru cu voce de femeie* (două piese de Gianina Cărbunariu și Laila Ripoll) / *Teatro con voz de mujer* (dos piezas de Gianina Cărbunariu y Laila Ripoll), ediție îngrijită de Catalina Iliescu Gheorghiu. Lectura a fost prilejuită de propunerea lui Cristian Dumitru a piesei ***Fiere*** de Laila Ripoll (text inclus în volumul amintit) pentru fluxul „Dramaturgi Străini Contemporani” (Redacția Teatru, Societatea Română de Radiodifuziune); Gianina Cărbunariu e prezentă în volum cu ***Stop the Tempo!***, text care i-a permis accesul către scene din Germania, Franța, Irlanda.

